

BERGEN KOMMUNE

Miljørettet helsevern

Sonja M. Skotheim

Avd.leder Miljørettet helsevern

Helsevernetaten

Bergen kommune

sonja.skotheim@bergen.kommune.no

Folkehelsedagane i Sogn og Fjordane 8.-9. november 2011

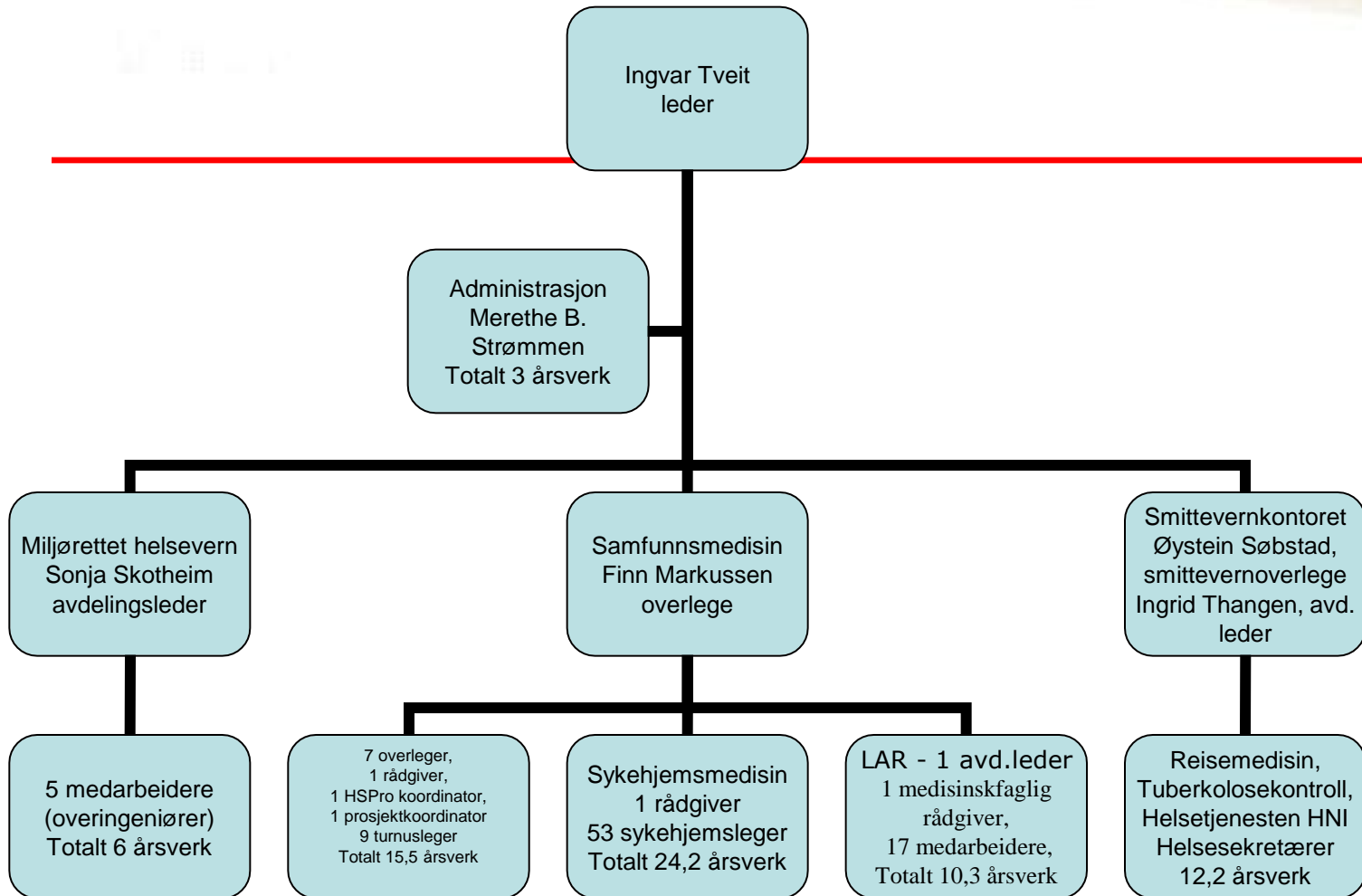

Helsevernetaten

- Strategisk plattform

Helsevernetaten skal være Bergen kommune sin kompetente og handlekraftige instans, for å forebygge sykdom og fremme helse. Den bærende ideen er at den beste helsehjelpen er å forebygge sykdom. Flere gode leveår og rettferdig fordeling av levekår og helse er overordnede mål.

Helsevernetaten sine grunnpilarer er miljørettet helsevern, samfunnsmedisin og smittevern.

BERGEN KOMMUNE

Visjon

Friskere
bergensere

BERGEN KOMMUNE

Miljørettet helsevern I

- Miljørettet helsevern i Bergen og omegn
- Godkjenningspliktige virksomheter
- Meldepliktige virksomheter
 - Lover og forskrifter
 - Saksbehandling/tilsyn

BERGEN KOMMUNE

Miljørettet helsevern II

- Fordeler og utfordringer med interkommunal løsning
- Inneklima

Miljørettet helsevern

- Miljørettet helsevern omfatter de faktorer i miljøet som direkte eller indirekte kan ha innvirkning på helse og omfatter blant annet biologiske, kjemiske, fysiske og sosiale miljøfaktorer.
 - Bergen kommune + 7 omegnskommuner
 - 326 685 innbyggere dvs ca 70% av Hordalands befolkning bor i vårt nedslagsfelt
 - Vi er 6 ingeniører og 1/2 lege

Virksomhetstyper innen Miljørettet helsevern (ca 2000 virksomheter)

- Kjøletårn etc. (14 tilsyn)
- Skoler (50 tilsyn)
- Barnehager, dagmamma, barneparker (78 tilsyn)
- Asylmottak (15 tilsyn)
- Friluftsbad (104 tilsyn)
- Svømmeanlegg (6 tilsyn)
- Boblebad (7 tilsyn)
- Piercing/tatovering (5 tilsyn)
- Serveringssteder-Røykeloven (151 tilsyn)
- Solarier (7 tilsyn)
- Båter (162 tilsyn)
- Campingplasser
- Frisørsalonger
- Hudpleie
- Hospitser

BERGEN KOMMUNE

I tillegg til virksomhetstilsynene har vi følgende fagfelt/saksområde: Forurensningsaker

- Luftforurensning
- Vannforurensning
- Miljøgifter
- Avfall

Foto: Bergens Tidende

BERGEN KOMMUNE

Tverrsektoriell forvaltning/uttalelser

- Separate utslipp av avløp
- Regulerings saker/
Byggesaker
- Bruk av produkter med
slam
- Uttalelser ifm
godkjenning av nye
vannverk

BERGEN KOMMUNE

Støy

- Transport og næringsvirksomhet
- Tekniske installasjoner
- Underholdning
- Ballbaner/Lekeområder

BERGEN KOMMUNE

Dyrehold

- Hygieniske ulemper av husdyr i tettbygd strøk
- Katte og hundehold
- Hestemøkk

BERGEN KOMMUNE

Stråling

- Radon
- Høyspentledninger

BERGEN KOMMUNE

Ulykkesforebygging

- Barn og unge
- Universell utforming
- Trafikk

BERGEN KOMMUNE

Skadedyrbekjempelse

- Rotter
- Andre skadedyr

BERGEN KOMMUNE

Andre fagfelt/saksområder

- Helsemessige ulemper
- Sosiale negative miljøfaktorer
- Bolighygiene – utsatte grupper
- Bolighygiene – andre

BERGEN KOMMUNE

Love og forskrifter innen miljørettet helsevern

- **Kommunehelsetjenesteloven**
 - Forskrift om miljørettet helsevern
 - Forskrift om miljørettet helsevern i barnehager og skoler mv
 - Forskrift om badeanlegg, bassengbad og badstu mv
 - Forskrift om hygienekrav for frisør-, hudpleie, tatoverings- og hulltakingsvirksomhet mv
 - Forskrift om skadedyrbekjempelse

BERGEN KOMMUNE

Lover og forskrifter innen miljørettet helsevern II

- Lov om vern mot tobakkskader
- Lov om strålevern og bruk av stråling

BERGEN KOMMUNE

Forskrift om miljørettet helsevern i barnehager og skoler

- Søknadsskjema
- Sjekkliste – ulykkesforebygging
- Internkontroll
 - Inneklima
 - Ulykkesforebygging
 - renhold

Forskrift for badeanlegg, bassengbad og badstu m.v.

- § 6. *Meldingsplikt og dokumentasjon*
- Før badeanlegg tas i bruk og ved endringer i driften skal eieren av anlegget legge frem for kommunen melding med vurdering av alle forhold som kan ha innvirkning på helse, hygiene eller sikkerhet for brukerne ved driften av badeanlegget.
- For boblebad skal melding blant annet inneholde opplysninger om boblebadets utforming og driftsbetingelser, herunder modell/type, i henhold til § 18

BERGEN KOMMUNE

Badeanlegg og boblebad

- Meldeskjema for badeanlegg
- Meldeskjema for boblebad
- Sjekkliste svømmeanlegg
- Sjekkliste boblebad
- Tilbakemelding

BERGEN KOMMUNE

Forskrift om hygienekrav for frisør-, hudpleie, tatoerings- og hulltakingsvirksomheter mv

- Søknadsskjema
- Sjekklister

Forskrift om miljørettet helsevern – meldepliktige virksomheter

I følge § 14 i forskrift om miljørettet helsevern av 25.04.03 skal følgende virksomheter, eiendommer og tiltak meldes til kommunen før oppstart og ved vesentlige utvidelser eller endringer:

- Asylmottak.
- Hospitser.
- Campingplasser og andre lignende virksomheter hvor allmennheten har adgang eller som benyttes av mange mennesker - Lokaler for undervisning og andre forsamlingslokaler hvor allmennheten har adgang eller som benyttes av mange mennesker.
- Virksomheter som foretar utslipp av avløpsvann.
- Virksomheter som har kjøletårn eller lignende innretninger.

BERGEN KOMMUNE

Asylmottak

- Sender inn meldeskjema
- Avtaler befaring
- Merknadsbrev
- Evt. pålegg om retting

BERGEN KOMMUNE

Kjøletårn

- Sende inn meldeskjema
- Befaring m/sjekklister
- Merknadsbrev/Pålegg
- Årlig tilsyn (risikobasert tilsyn)

BERGEN KOMMUNE

Lov om strålevern og bruk av stråling

- Forskrift om strålevern og bruk av stråling (strålevernforskriften)

Strålevernforskriften

- § 12. *Meldeplikt*
- Virksomheter som anskaffer, bruker eller håndterer røntgenapparater, akseleratorer og radioaktive kilder over unntaksgrensene i vedlegget, jf. § 2 fjerde og femte ledd, og som ikke er godkjenningspliktige etter § 8, skal gi melding til Statens strålevern. Virksomheter som tilbyr solarier til kosmetisk formål til salg, utleie eller bruk, skal gi melding til Statens strålevern. Strålekildene må ikke anskaffes, tas i bruk eller håndteres før virksomheten har fått bekreftelse på at melding er mottatt.

Strålevernforskriften

- **§ 54. Tilsyn**
- Statens strålevern skal gis de opplysninger som er nødvendige for å kunne gjennomføre tilsyn og oppfølging av vedtak fattet med hjemmel i forskriften.
- Statens strålevern velger selv hvem av virksomhetens representanter de vil snakke med og hente informasjon fra under tilsyn.
- Statens strålevern skal utarbeide skriftlig rapport etter tilsynsbesøk.
- **Statens stråleverns tilsynsmyndighet for solarier, herunder myndighet til å treffe nødvendige enkeltvedtak, delegeres til kommunene, jf. lov 12. mai 2000 nr. 36 om strålevern § 18.**

BERGEN KOMMUNE

Solarier

- Meldeskjema
- Sjekkliste
- Tilbakemelding/Pålegg

BERGEN KOMMUNE

Nasjonale satsningsområder

- Luftforurensning
- Støy
- Passiv røyking
- Radon
- UV (Sol og solarier)
- Trafikkulykker
- Røyking
- Ernæring
- Inaktivitet

Se giftskyen over Bergen sentrum
Satte ny byrekord i luft-forurensning

BERGEN KOMMUNE
KOMMUNETORGET

Ta hensyn - la bilen STÅ!

Blir syk av bråket

Gymsal stengt etter sopp-funn

Varden skole har stengt gymsalen etter at det er funnet for høye verdier av muggsopp-sporene. Skolen er også pålagt å måle luften i alle klasserom.

Katteherberge ute
av kontroll

Ingen løsning på drittluften

Den utrolig kvalmende og intense lukten som har terrorisert beboerne ved Sælen vannet kommer ikke til å forsvinne med det første.

Rent og godt badevann

NRK

Hordaland

Fann asbest etter fabrikkbrann

Barn forsvant fra barnehagen

Fjerner giften fra barnehagene

Fra høsten skal ingen trengje å bekymre seg for at barnehageungene spiser giftig jord og sand.

REDAKTOR Høy
OBS! ANSVAR! (Høy)
Høyrepartiet

BEREINSAKVEN (DODAG 21. NOVEMBER 2008)

NYHET
23.november: -3 grader ute, 13 grader inne i barnehagen. Hva blir det ved -20?

FRYKTER EN NY EK

Midlertidige Olsvik barnehage klarer ikke få opp varmen for barna i stålkontaineren. På det verste har det vært 11 grader på småbarnsavdelingen.

BERGEN KOMMUNE

Interkommunalt samarbeid

- Fjell (22 220)
- Øygarden (4 300)
- Sund (6 265)
- Vaksdal (4 153)
- Osterøy (7 465)
- Os (17 210)
- Austevoll (4 680)

Avtale om kjøp av Miljørettet helsevern tjenester

- Avtale mellom Austevoll kommune og Bergen kommune om kjøp av Miljørettet helsevern tjenester.
- 1. Formål
- Formål med avtalen er å regulere kjøp/salg av Miljørettet helsevern tjenester fra Bergen kommune til Austevoll kommune.
- 2. Definisjoner
- Miljørettet helsevern, som er en del av det forebyggende helsearbeidet i kommunen, omfatter de faktorer i miljøet som til enhver tid direkte eller indirekte kan ha innvirkning på helsen. Disse omfatter biologiske, kjemiske, fysiske og sosiale faktorer.
- Avtalen gjelder følgende deler av Miljørettet helsevern:
 - helseforhold ved skoler og barnehager, særlig inneklimate
 - ulykkesforebygging
 - støy
 - stråling
 - legionella
 - luftforurensing
 - helsefarlig forurensing av grunn og vann
 - vektorkontroll, særlig gnagere og insekter
 - hygieniske forhold ved dyrehold
 - badevann
 - helseaspekter i planlegging
- 3. Bergen kommune, som selger, forplikter seg til, innenfor rammen av denne avtalen, å stille til disposisjon personell og utstyr som er nødvendig for å utøve kvalitetssikrede tjenester.
- 4. Austevoll kommune, som kjøper, skal prioritere og fremme sine egne behov for Miljørettet helsevern tjenester innen for rammen av denne avtalen.
- 5. Omfanget av denne avtalen er kjøp av Miljørettet helsevern tjenester 2. halvår 2007 tilsvarende kr 6, 94 pr år pr innbygger. Dette utgjør kr. 15 250 for 2. halvår 2007.
- Prisen på tjenestene skal avspeile de reelle kostnader ut fra Helsevernetaten sine regnskaper.
- 6. Avtalen utløper 31. desember 2007.
- Austevoll
-
- Ingvar Tveit
- Leder av Helsevernetaten
- Bergen kommune

BERGEN KOMMUNE

Avtaler mellom Helsevernetaten og omegnskommunene

- Ant. dagsverk regnet ut etter innbyggertallet
- Fullført saksbehandling
- Vedtaksmyndighet i omegnskommunen
- Kommunelegen
- Kommunen bestemmer hvilke saker vi skal ta

Fordeler

- Stor bred faglig kompetanse
- Lik behandling av alle
- Felles-prosjekter (eks. friluftsbad, kjøletårn, boblebad, solarier)
- Info (eks. radon)

BERGEN KOMMUNE

Utfordringer

- Kommunelegen
 - Lite tilgjengelig
 - Mangler
 - Oppslukt av det kurative arbeidet

BERGEN KOMMUNE

Inneklima

- Barnehager og skoler
- Boliger

BERGEN KOMMUNE

Forskrift om miljørettet helsevern i barnehager og skoler m.v.

- § 19. *Inneklima/luftkvalitet*
- Virksomheten skal ha tilfredsstillende inneklima, herunder luftkvalitet.
- Temperaturregulering og ventilasjon skal være tilpasset bruksområdet og årstidsvariasjoner.
- Den relative luftfuktighet i rommene må ligge på et slikt nivå at fare for muggdannelser ikke forekommer.
- Ioniserende stråling skal ikke overskride et alment akseptert nivå

Vanlige inneklima problemer

- Dårlig luftkvalitet
- Temperaturproblem
- Fukt, mugg og råteproblem
- Uhygieniske sanitærløsninger/WC
- Akustiske problem og støy
- Feil renhold, drift og vedlikehold